

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO “DĖL ASMENŲ,
VYKSTANČIŲ Į UŽSIENIO LIETUVIŲ ORGANIZACIJAS AR BENDRUOMENES VYKDYTI
KULTŪRINĘ VEIKLĄ, RĖMIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO”
(TOLIAU- NUTARIMO PROJEKTAS) TAP NR. 20-221(3) TAIS NR. 19-15737(4)**

Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: stiprinti užsienio lietuvių bendruomenių ryšius su Lietuva ir išsaugoti tautinę tapatybę, užtikrinant specialistų (kultūros ir meno darbuotojų) darbą užsienio lietuvių organizacijose ir kultūros įstaigose.

Dabartinė situacija: Iki 2020 m. birželio 30 d. kultūros ir meno specialistų darbą užsienio lietuvių organizacijose ir kultūros įstaigose organizuoja Užsienio reikalų ministerija, vadovaudamasi Konkursų Lietuvos kultūros ir meno darbuotojams, vykstantiems dirbti į užsienio lietuvių bendruomenes, organizacijas ir kultūros įstaigas, organizavimo, atlyginimo už suteiktas paslaugas ir išmokų skyrimo ir mokėjimo, atsiskaitymo už skirtas lėšas ir atliktą darbą, kontrolės tvarkos aprašu patvirtintu užsienio reikalų ministro (2010 m. liepos 9 d. įsakymas Nr. V-84).

2019 m. birželio 26 d. Vyriausybės pasitarimo sprendimu Kultūros ministerijai ir Užsienio reikalų ministerijai pavesta užbaigti kultūros ir meno specialistų, pagal sutartis teikiančių paslaugas užsienio lietuvių organizacijose ir kultūros įstaigose, darbo organizavimo funkcijos perdavimą iš Užsienio reikalų ministerijos Kultūros ministerijai nuo 2020 m. liepos 1 d.

Vyriausybės 2011 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1219 patvirtinto „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo 2012–2020 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano (toliau „Globalios Lietuvos“ TVP) 1 priedo 1.1.3 papunktyje „Priemonė – remti Lietuvos tradicinės kultūros puoselėjimo iniciatyvas užsienyje“ nustatyta, kad nuo 2020 m. liepos 1 d. Kultūros ministerija ir Lietuvos nacionalinis kultūros centras turėtų mokėti už darbą Lietuvos kultūros ir meno darbuotojams, pagal sutartis su Lietuvos nacionaliniu kultūros centru teikiantiems paslaugas užsienio lietuvių organizacijose ir kultūros įstaigose, padengti jų kelionių, kelionių draudimo ir vizų gavimo išlaidas.

Šiuo metu Užsienio reikalų ministerija yra pasirašiusi 12 sutarčių su kultūros ir meno darbuotojais, vykstančiais dirbti į užsienio lietuvių bendruomenes, iš jų: 8 Lenkijoje, 3 Latvijoje ir 1 Kaliningrado srityje, Rusijoje. Dar planuojama skelbti konkursą į 4 naujas pozicijas Lenkijoje ir 1 – Baltarusijoje, t. y. numatoma, kad perduodant funkciją Kultūros ministerijai iš viso bus sudarytos sutartys su 17 asmenų. Patikslinus reglamentavimą, Užsienio reikalų ministerija nuo 2020 m. vasario mėn. nustatė du kartus padidinto valandinio atlyginimo kultūros ir meno darbuotojams, teikiantiems paslaugas Baltarusijos Respublikoje, Lenkijos Respublikoje ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srityje, išmokėjimą.

Projekto esmė: Naujai funkcijai įgyvendinti Kultūros ministerijos teikiamu Nutarimo projektu siūloma patvirtinti Asmenų, vykstančių į užsienio lietuvių organizacijas ar bendruomenes vykdyti kultūrinę veiklą, rėmimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašo projektas), kuriuo numatoma

reglamentuoti kultūros ir meno specialistų, vykstančių į užsienio lietuvių organizacijas, bendruomenes ar kultūros įstaigas:

- **konkurso organizavimo ir vykdymo tvarką, kultūrinės veiklos rėmimo sutarčių sudarymą ir pratęsimą** - siūloma, kad vykdytojų konkursą organizuos, rėmimo sutartis sudarys, keis ir pratęs, lėšų, skirtų vykdytojų veiklai remti, išmokėjimą administruos ir kitas Aprašo projekte nustatytas funkcijas vykdys kultūros ministro įgaliota institucija (Lietuvos nacionalinis kultūros centras);
- **išmokų už kultūrinės veiklos vykdymą dydžius ir mokėjimą** - siūloma taikyti du kartus padidintą nustatytą valandinį išmokų dydį asmenims, vykstantiems dirbti į kaimyninėse valstybėse (Baltarusijoje, Lenkijoje ir Kaliningrado srityje (Rusijoje)) priimančias įstaigas;
- **vykdytojų atsiskaitymą** už kultūrinę veiklą ir gautą finansavimą.
- Nutarimo projekte **numatytas iki 2020 m. liepos 1 d. Užsienio reikalų ministerijos pasirašytų sutarčių tęstinumas.**

Derinimas: Finansų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Nutarimo projektui pritarė be pastabų. Į Užsienio reikalų ministerijos pastabas atsižvelgta. Atsižvelgta į daugelį Vidaus reikalų ministerijos ir Teisingumo ministerijos teiktų pastabų, tačiau darbo tvarka nesuderintoms pastaboms teikiama derinimo pažyma.

Nutarimo projektas svarstytas 2020 m. balandžio 28 d. tarpinstituciniame pasitarime, kuriame buvo nuspręsta pasiūlyti Kultūros ministerijai įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Teikiamas Nutarimo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, pateiktas 2020 m. balandžio 16 d. išvadoje Nr. NV-1083.

Atitikimas Vyriausybės programai: Įgyvendinama Vyriausybės programos 326 punkte įtvirtinta nuostata remti lietuviškas bendruomenes užsienyje, kad būtų puoselėjama ir išsaugoma lietuviška savimonė, kalba ir ryšys su Lietuva.

Projekto įgyvendinimo kaštai ir nauda. Vykdytojų kultūrinę veiklą siūloma remti iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų Kultūros ministerijai. 2020 m. Kultūros ministerijos asignavimai padidinti 54 tūkst. Eur šiai funkcijai įgyvendinti. Nuo 2021 m. planuojama Užsienio reikalų ministerijos asignavimus – 54 tūkst. Eur, 2020 m. naudotus nurodytai funkcijai, perkelti į Kultūros ministerijos asignavimus. 2021 m. Kultūros ministerijos asignavimuose šiai funkcijai turėtų būti planuojama iš viso ne mažiau 108 tūkst. Eur.

Numatomos teigiamos pasekmės – bus išlaikomi ir nuolat stiprinami ryšiai su pasaulio lietuvių bendruomenėmis, remiamos kūrybinės jų iniciatyvos, padedančios išsaugoti ir puoselėti lietuvišką savimonę, kalbą, papročius ir ryšį su Lietuva.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlytume Kultūros ministerijai inicijuoti Seimui pateikto Lietuvos Respublikos kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto (XIIP-4463) patikslinimą, nustatant Vyriausybės kompetenciją tvirtinti Asmenų, vykstančių į užsienio lietuvių organizacijas ar bendruomenes vykdyti kultūrinę veiklą, rėmimo tvarkos aprašą.

Teikiamą Nutarimo projektą siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai apsvarsčius Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Diana Varnaitė

